

Универзитет "Гоце Делчев" – Штип

Факултет за медицински науки

ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

ОРАЛНА ХИРУРГИЈА БАЗИРАНА НА ДОКАЗИ

Симпозиум со меѓународно учество, Тетово 24.11.2024
СДА – ЗДРУЖЕНИЕ НА ОПШТИ СТОМАТОЛОЗИ АПОЛОНИА

проф. д-р Цена ДИМОВА

➤ МЕДИЦИНА, СТОМАТОЛОГИЈА И ОРАЛНА ХИРУРГИЈА БАЗИРАНА НА ДОКАЗИ

- вовед, дефиниција, терминологија
- списанија и бази
- најчесто поставувани прашања
- задачи и елементи

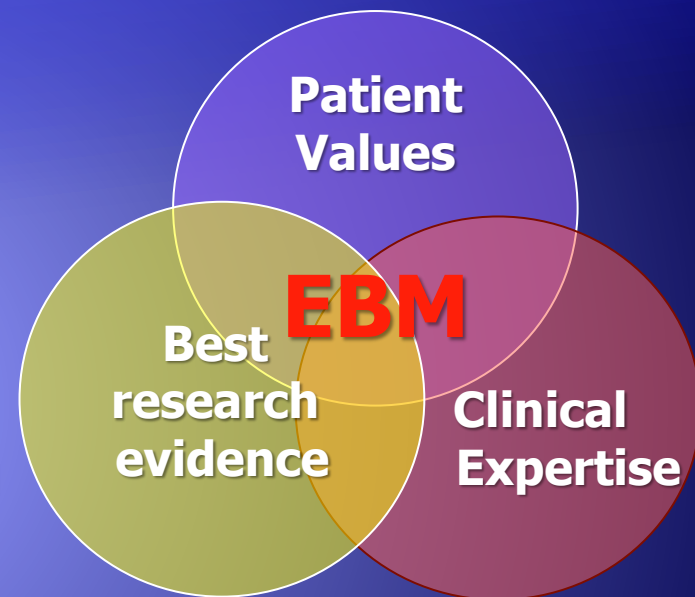
➤ ОСВРТ ВО НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА И СТРУЧНА ЛИТЕРАТУРА

примери од клиничката пракса базирани на доказ

- локална анестезија
- екстракција и презервација на алвеоларниот гребен
- апикална хирургија

ДЕФИНИЦИЈА

Медицина базирана на докази (МБД) бара интеграција на најдобри истражувачки докази со нашите клинички експертизи и уникатни вредности кај нашиот пациент и под определени околности.

Straus SE, Richardson WS, Glasziou P, Haynes RB.

***Evidence-based medicine: how to practice and teach EBM* 3d ed. London: Churchill Livingstone, 2005**

ТЕРМИНОЛОГИЈА

- ◆ Evidence-Based Medicine (EBM)
- ◆ Evidence-Based Practice (EBP)
- ◆ Evidence-Based Practice in xxx (EBPx)
- ◆ Evidence-Based Health Care (EBHC)
- ◆ Evidence-Based Nursing (EBN)
- ◆ Evidence-Based Public Health (EBPH)
- ◆ Evidence Based Library and Information Practice (EBLIP)
- ◆ Research Based Evidence (RBE)

СТОМАТОЛОГИЈА БАЗИРАНА НА ДОКАЗИ

EVIDENCE BASED DENTISTRY

- ◆ " интегрирање на индивидуална клиничка експертиза со најдобрите достапни екстерни клинички докази од насочено систематско истражување"

EVIDENCE BASED DENTISTRY

BALKAN JOURNAL OF STOMATOLOGY

ISSN 1107 - 1141

Evidence-Based Dentistry - Between Science and Clinical Practice

SUMMARY

It is generally accepted that the more experience a physician or a dentist possess - better the quality of health care delivery. However, recent studies had shown that there is, in fact, an inverse relationship between the number of years of practice and the quality of care provided. Evidence-Based Dentistry (EBD) is a process that restructures the way in which we think about clinical problems. It is an approach to clinical problem solving that has evolved from a self-directed and problem-based approach to learning rather than the more traditional didactic form. The American Dental Association's definition is by far the most comprehensive, as it captures the core elements of EBD and it is namely patient-centred definition - the EBD is an approach to oral health care that requires judicious integration of systematic assessments of clinically relevant scientific evidence, relating to the patient's oral and medical condition and history, with the dentist's clinical expertise and the patient's treatment needs and preferences.

This paper outlines this role, together with the advantages and problems of introducing an evidence-based approach to dentistry.

Keywords: Dentistry; Dental Education; Evidence-Based Dentistry

Cena Dimova¹, Maja Pandilova²,
Ivona Kovacevska¹, Biljana Evrosimovska²,
Zlatko Georgiev²

¹“Goce Delcev” University
Faculty of Medical Sciences, Stip, FYROM

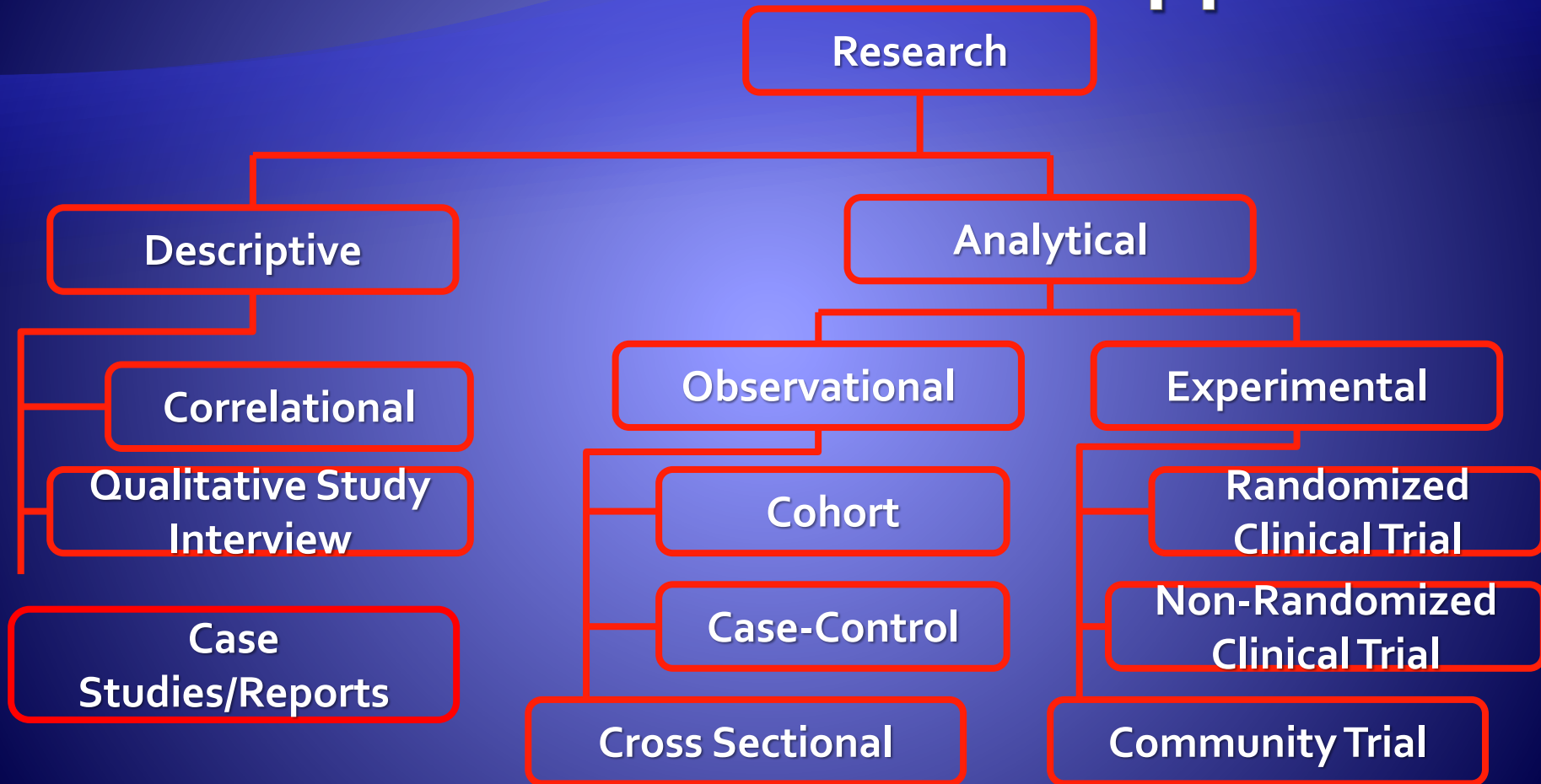
²“St. Cyril and Methodius” University
Faculty of Dentistry, Skopje, FYROM

REVIEW PAPER (RP)
Balk J Stom, 2013; 17:5-8

JOURNALS

- ◆ [Bandolier](#)
- ◆ [Evidence-Based Dentistry](#)
- ◆ [Evidence-Based Medicine Online](#)
- ◆ [Journal of the American Dental Association](#)
- ◆ [Journal of Evidence-Based Dental Practice](#)
- ◆ <http://ebd.ada.org/en/resources/>

ДИЗАЈНИРАЊЕ НА ИСТРАЖУВАЧКИ СТУДИИ

СПИСАНИЈА И ТРУДОВИ

КОЛИЧИНА НА ДОКАЗИ:

Amount of evidence: Currently over 2 million biomedical articles are published annually in some 20,000 journals. There are about 500 journals related to dentistry. Clearly not all of these articles are relevant to all areas of dental practice, nor can one hope to read any more than a minority of them¹⁸.

18. *Newman MG.* Clinical decision support complements evidence based decision making in dental practice. *J Evid Base Dent Pract*, 2007; 7:1-5.

C.Dimova et al. Evidence Based Dentistry - Between Science and Clinical Practice. *BALKAN JOURNAL OF STOMATOLOGY* , 2013; 17 :5-8
ISSN 1107 - 1141 REVIEW PAPER (RP)

Journals in Dentistry

Journals in Dentistry

The Health Sciences division publishes over 700 journals and 2,000 books and clinical reference works annually and offers an extensive portfolio of online tools in education, practitioner reference and point of care.

Discover the dentistry journals

Journal authors resources

Every year, we accept and publish more than 470,000 journal articles. Publishing in an Elsevier journal starts with finding the right journal for your paper. If you already know the journal to which you want to submit, you can enter the title directly in the find a journal search box. Alternatively, you can match the abstract of your article to a journal.

Become an author

За повеќе информации

- ◆ Centre for Evidence-Based Medicine - CEMB:

<http://www.cebm.net/index.aspx?o=1157>

- ◆ EMB Tools (Centre for Health Evidence):

http://www.cche.net/usersguides/ebm_tips.asp

- ◆ Tools to support evidence-informed decision making (Health-evidence.ca):

<http://www.health-evidence.ca/tools/>

- ◆ EPIQ - Critical Appraisal and Evidence-based Practice (University of Auckland):

◆ <http://www.fmhs.auckland.ac.nz/soph/depts/epi/epiq/ebp.aspx>

PUBMED and the EVIDENCE-BASED UNIVERSE

<http://nnlm.gov/training/pubmedebm/>

ЗАДАЧИ

- ◆ Да се постави добро-изградено клиничко прашање
- ◆ Да се пребара најдобар доказ
- ◆ Критичка оцена на доказите
- ◆ Да се применат резултатите и евалуацијата

ЧЕТИРИ ЕЛЕМЕНТИ

- ◆ Кој е пациент; Што е проблемот?
- ◆ Што интервенција? Што причина?
Што е прогностичкиот фактор?
- ◆ Споредбена интервенција
- ◆ Резултат (и)

ИЗВОРИ НА ДОКАЗИ

- ◆ Датабази (Medline)
- ◆ Списанија и референтни библиотеки
- ◆ CD-ROM
- ◆ Интернет
- ◆ Journal clubs
- ◆ Колеги - размена на искуства и сознанија

Трудовите можат да се класифицираат во четири групи:

- ◆ 1. научни трудови: изворен труд, кратко соопштение, покането предавање и ревиски изворен труд.
- ◆ 2. тези (докторска дисертација, магистерски труд, дипломски труд)
- ◆ 3. стручни трудови (стручен, прегледен стручен труд, конференциски труд)
- ◆ 4. нецелосни информации (претходно соопштение, проширен извадок, извадок)
- ◆ 5. Кај нас има уште: студентски труд, средношколски труд – проектни задачи

Видиви научни трудови:

изворен труд, кратко соопштение, покането предавање и ревиски изворен труд.

- ♦ Во научните трудови присутни се сите три основни критериуми, како и дополнителниот критериум (рецензирање) за класификација на научниот труд.
- ♦ Изворен труд е прво објавување на оригинални резултати од научни истражувања во списание кое е лесно достапно за меѓународната научна јавност, а е така напишан што можат истражувањата да се повторат и заклучоците да се проверат.

Кратко соопштение е изворен научен труд кој ги содржи резултатите од помали, но заокружени истражувања.

Покането предавање е прегледен научен труд напишан од поканет предавач чиј избор на тема и предавач се направени од група истражувачи.

Ревиски изворен труд содржи веќе објавени резултати, но во него се оригинални анализата и синтезата, дадени се нови хипотези со предлози за натамошни истражувања.

ТАБЕЛА 1: КЛАСИФИКАЦИЈА НА ТРУДОВИТЕ

ВИД ТРУД	ОСНОВНИ КРИТЕРИУМИ			ДОПОЛНИТЕЛЕН КРИТЕРИУМ
	Оригинални резултати	Меѓународна достапност	Доволни податоци	Рецензија
1. НАУЧНИ ТРУДОВИ (SCIENTIFIC PAPERS)				
1.1. Изворен труд (Scientific Paper)	+	+	+	+
1.2. Кратко соопштение (Short Communication)	+	+	+	+
1.3. Покането предавање (Invited Lecture)	+	+	+	+
1.4. Ревиски изворен труд (Scientific Review)	+	+	+	+
2. ТЕЗИ (DEGREES)				
2.1. Докторат (Doctorate Degree)	+	-	+	+
2.2. Магистериум (Master of Arts)	±	-	+	+
2.3. Дипломска работа (Graduation Degree)	-	-	+	+
3. СТРУЧНИ ТРУДОВИ (PROFESSIONAL PAPERS)				
3.1. Стручен труд (Professional Paper)	-	+	+	+
3.2. Прегледен стручен труд (Professional Review)	-	+	+	+
3.3. Конференциски труд (Conference Paper)	-	-	+	-
4. НЕЦЕЛОСНИ ИНФОРМАЦИИ (INCOMPLETE INFORMATION)				
4.1. Претходно соопштение (Preliminary communication)	-	±	-	+
4.2. Проширен извадок (Proceeding)	-	±	-	-
4.3. Извадок (Abstract)	-	±	-	-
5. ДРУГИ ТРУДОВИ (OTHER PAPERS)				
5.1. Студентски труд (Student Paper)	±	-	±	-
5.2. Средномедицински труд (Highschool Paper)	±	-	±	-

Извори за научни информации:

Бази на научни податоци

Првични научни информации - научни списанија

Втори научни информации - бази на научни податоци

Трети научни информации - обработени научни податоци

Извори за научни информации: бази на научни податоци

Најголемите издавачи на првични научни информации

- ◆ Annual Reviews
- ◆ Blackwell
- ◆ Springer
- ◆ Wiley
- ◆ Elsevier
- ◆ Nature Publishing Group
- ◆ AAAS - Science Magazine

Научни бази на податоци со отворен пристап

- ◆ PubMed
- ◆ Google Scholar
- ◆ SCIRUS
- ◆ SOCOL@R

Влезна страница на PubMed Central (<http://www.biomedcentral.com/>)

The image shows a browser window with a Google search for "PubMed". The search results page displays the URL <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov> and a brief description of PubMed as a database of biomedical literature. Below the main result, there are links to "Advanced Search Results", "MeSH", "Trending articles", and "NLM Catalog: Journals". On the right side, a preview of the PubMed website is shown, featuring the PubMed logo and a search bar.

PubMed - Google pretraživanje

google.com/search?q=PubMed&oq=p&aqs=chrome.0.69i59l2j69i57j69i59j46i199i465i512j0i512l5.1637j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8

Google PubMed

Sve Slike Knjige Videozapisi Karte Više Alati

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov> · Prevedi ovu stranicu

PubMed

PubMed® comprises more than 33 million citations for biomedical literature from MEDLINE, life science journals, and online books.

Posjetili ste ovu stranicu mnogo puta. Posljednji posjet: 2022.02.25

Advanced Search Results

Your history is currently empty! As you use PubMed your recent ...

MeSH

MeSH (Medical Subject Headings) is the NLM controlled ...

Trending articles

Leonardi I, Gao IH, Lin WY, Allen M, Li XV, Fiers WD, De Celie ...

NLM Catalog: Journals ...

Limit your NLM Catalog search to the subset of journals that are ...

PubMed

Tražilica

PubMed je tražilica koja primarno pristupa Medlineu, bazi podataka referencija i sažetaka bioznanostvenih i biomedicinskih tema. Nacionalna knjižnica medicine SAD i Nacionalni instituti zdravstva održavaju bazu podataka kao dio sustava traženja informacija Entrez. Wikipedia

Datum pokretanja: siječani 1996

Влезна страница на PubMed Central (<http://www.biomedcentral.com/>)

The image shows a browser window with the URL pubmed.ncbi.nlm.nih.gov. At the top, there is a navigation bar with the NIH logo and the text "National Library of Medicine National Center for Biotechnology Information". To the right of this bar is a "Log in" button. Below the navigation bar is the "PubMed.gov" logo. A large search bar is positioned in the center, with a green "Search" button to its right. Below the search bar, the word "Advanced" is visible. At the bottom of the page, there is a paragraph of text: "PubMed® comprises more than 33 million citations for biomedical literature from MEDLINE, life science journals, and online books. Citations may include links to full text content from PubMed Central and publisher web sites."

PubMed

pubmed.ncbi.nlm.nih.gov

COVID-19 Information
Public health information (CDC) | Research information (NIH) | SARS-CoV-2 data (NCBI) | Prevention and treatment information (HHS) | Español

NIH National Library of Medicine
National Center for Biotechnology Information

Log in

PubMed.gov

Search

Advanced

PubMed® comprises more than 33 million citations for biomedical literature from MEDLINE, life science journals, and online books. Citations may include links to full text content from PubMed Central and publisher web sites.

Резултат од пребарување на поимот "oral surgery" во PubMed - 277,500 results – 23.11.2024

The screenshot shows the PubMed search results page for the query "oral surgery". The page is displayed in a browser window with the URL `pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=oral%20surgery&sort=date&ac=yes`. The NIH logo and "National Library of Medicine" text are visible at the top. The search bar contains "oral surgery" and the "Search" button is highlighted. Below the search bar, there are options for "Advanced", "Create alert", and "Create RSS". The search results are sorted by "Most recent" and there are "Display options" settings. The number of results is shown as "277,500 results", which is circled in red. The first result is a prospective clinical study titled "Prospective Clinical Study on the Accuracy of Static Computer-Assisted Implant Surgery in Patients With Distal Free-End Implants. Conventional Versus CAD-CAM Surgical Guides." by Berta GM, Luigi C, Miguel PD, and Carlos BJ. The study was published in *Clin Oral Implants Res.* on November 23, 2024. The PMID is 39578942. The objectives and methods are partially visible at the bottom of the page.

oral surgery - Search Results - Pu x

pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=oral%20surgery&sort=date&ac=yes

An official website of the United States government [Here's how you know](#)

NIH National Library of Medicine
National Center for Biotechnology Information

Log in

PubMed®

oral surgery

Search

Advanced Create alert Create RSS User Guide

Save Email Send to

Sort by: Most recent

Display options

MY CUSTOM FILTERS

277,500 results

Page 1 of 27,750

RESULTS BY YEAR

1874 2025

1

Cite

Share

Prospective Clinical Study on the Accuracy of Static Computer-Assisted Implant Surgery in Patients With Distal Free-End Implants. Conventional Versus CAD-CAM Surgical Guides.
Berta GM, Luigi C, Miguel PD, Carlos BJ.
Clin Oral Implants Res. 2024 Nov 23. doi: 10.1111/clr.14384. Online ahead of print.
PMID: 39578942
OBJECTIVES: To compare the accuracy of CAD-CAM and conventional guides in the static computer-assisted implant **surgery** (sCAIS) placement of distal free-end implants. MATERIAL AND METHODS: A

Резултат од пребарување на поимот "tooth extraction" во PubMed – 30 520 results –

23.11.2024

The screenshot shows a web browser window with the URL `pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=tooth+extraction`. The PubMed logo is visible on the left. The search bar contains the text "tooth extraction" and a "Search" button. Below the search bar, there are options for "Advanced", "Create alert", "Create RSS", and "User Guide".

Below the search bar, there are buttons for "Save", "Email", and "Send to". To the right, there is a "Sort by:" dropdown menu set to "Best match" and a "Display options" gear icon.

On the left side, there is a section titled "MY CUSTOM FILTERS" with a link icon. Below it is a "RESULTS BY YEAR" section with a line graph showing the number of results from 1817 to 2024. The graph shows a significant increase in results starting around 2010, peaking in 2024. There are also "up" and "down" arrow icons next to the graph.

Below the graph is a "PUBLICATION DATE" section with radio buttons for "1 year", "5 years", and "10 years".

In the center of the page, the text "30,520 results" is circled in red. To the right of this text is a pagination control showing "Page 1 of 3,052" with navigation arrows.

The main content area displays two search results:

- 1** Minimizing Equine **Tooth Extraction** Complications.
Galloway SS, Earley ET.
Cite Vet Clin North Am Equine Pract. 2020 Dec;36(3):641-658. doi: 10.1016/j.cveq.2020.08.004.
PMID: 33189234 Review.
Share Oral **extraction** has become the most popular **extraction** technique owing to its high rate of success with minimal major complication. ...With proper case selection and adherence to **extraction** principles, the primary veterinarian and the veterinary dentist can p ...
- 2** Applied feline oral anatomy and **tooth extraction** techniques: an illustrated guide.
Reiter AM, Soltero-Rivera MM.
Cite J Feline Med Surg. 2014 Nov;16(11):900-13. doi: 10.1177/1098612X14552365.
PMID: 25344460 **Free PMC article.** Review.

ЗАКЛУЧОК: ЧИЈ Е БЕНЕФИТОТ ОД СТОМАТОЛОГИЈА И ОРАЛНА ХИРУРГИЈА БАЗИРАНА НА ДОКАЗИ

- ❖ ПАЦИЕНТИТЕ – ќе имаат подобра информација и поквалитетна грижа
- ❖ СТОМАТОЛОЗИТЕ – ќе имаат валидни истражувања за да донесат клиничка одлука
- ❖ ИСТРАЖУВАЧИТЕ – ќе бидат повикани за нови испитувања пред новите продукти и технологии да се пуштат на пазарот

БЛАГОДАРАМ ЗА ВНИМАНИЕТО

ПРАШАЊА?